

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 7ης Φεβρουαρίου 2007

σχετικά με την απαλλαγή από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης των πετρελαιοειδών που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα για την παραγωγή αλουμίνιας στην Gardanne, στην περιοχή Shannon και στη Σαρδηνία, η οποία εφαρμόζεται αντίστοιχα από τη Γαλλία, την Ιρλανδία και την Ιταλία [C 78/2001 (πρώην NN 22/01), C 79/2001 (πρώην NN 23/01), C 80/2001 (πρώην NN 26/01)]

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2007) 286]

(Τα κείμενα στην αγγλική, γαλλική και ιταλική γλώσσα είναι τα μόνα αυθεντικά)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2007/375/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις ⁽¹⁾ και αφού έλαβε υπόψη τις παρατηρήσεις τους,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Η φορολογία των πετρελαιοειδών έχει εναρμονιστεί σε κοινοτικό επίπεδο από την έναρξη ισχύος της οδηγίας 92/81/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, για την εναρμόνιση των διαρθρώσεων των ειδικών φόρων κατανάλωσης που επιβάλλονται στα πετρελαιοειδή ⁽²⁾. Η χρήση πετρελαιοειδών για την παραγωγή αλουμίνιας δεν αποκλείστηκε από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/81/ΕΟΚ, ούτε αποτέλεσε αντικείμενο υποχρεωτικής ή προαιρετικής απαλλαγής βάσει του άρθρου 8 της εν λόγω οδηγίας. Το άρθρο 6 της οδηγίας 92/82/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, για την προσέγγιση των συντελεστών των ειδικών φόρων κατανάλωσης στα πετρελαιοειδή ⁽³⁾ καθόρισε έναν ελάχιστο συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης για το βαρύ πετρέλαιο, τον οποίο τα κράτη μέλη έπρεπε να εφαρμόσουν από την 1η Ιανουαρίου 1993. Ωστόσο, με διάφορες αποφάσεις, το Συμβούλιο επέτρεψε στη Γαλλία, την Ιρλανδία και την Ιταλία να απαλλάσσουν τα πετρελαιοειδή που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αλουμίνιας στις περιοχές Gardanne, Shannon και Σαρδηνίας, αντίστοιχα, από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης που θα έπρεπε να τους επιβάλλονται. Η πιο πρόσφατη απόφαση είναι η απόφαση 2001/224/ΕΚ του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2001, σχετικά με μειωμένους συντελεστές ειδικών φόρων

κατανάλωσης και απαλλαγές από τους φόρους αυτούς, όσον αφορά ορισμένα πετρελαιοειδή που χρησιμοποιούνται για ειδικούς σκοπούς ⁽⁴⁾, με την οποία εγκρίνονται οι απαλλαγές μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2006.

(2) Η οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας ⁽⁵⁾ κατήργησε την οδηγία 92/82/ΕΟΚ από την 31η Δεκεμβρίου 2003. Το άρθρο 2 παράγραφος 4 στοιχείο β) της οδηγίας 2003/96/ΕΚ αναφέρει ότι η οδηγία δεν εφαρμόζεται σε ορισμένες χρήσεις ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της διπλής χρήσης ενεργειακών προϊόντων. Η δεύτερη περίπτωση του άρθρου 2 παράγραφος 4 στοιχείο β) αναφέρει ότι η χρήση ενεργειακών προϊόντων για χημική αναγωγή και στο πλαίσιο ηλεκτρολυτικών και μεταλλουργικών κατεργασιών θεωρείται διπλή χρήση. Η χρήση βαρέος πετρελαίου για την παραγωγή αλουμίνιας εμπίπτει σε αυτή την κατηγορία. Συνεπώς, από την 31η Δεκεμβρίου 2003, ο ελάχιστος συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης στο βαρύ πετρέλαιο δεν έχει πλέον εφαρμογή στο καύσιμο που χρησιμοποιείται στην παραγωγή αλουμίνιας. Οι παρεκκλίσεις της απόφασης 2001/224/ΕΚ και άλλες παρόμοιες παρεκκλίσεις ενσωματώθηκαν στο παράρτημα II της οδηγίας 2003/96/ΕΚ.

(3) Με τις αποφάσεις C(2001) 3296, C(2001) 3300 και C(2001) 3295 της 30ής Οκτωβρίου 2001 ⁽⁶⁾ η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης όσον αφορά τις απαλλαγές. Με την απόφαση 2006/323/ΕΚ της Επιτροπής, της 7ης Δεκεμβρίου 2005 ⁽⁷⁾ [που κοινοποιήθηκε με το έγγραφο αριθ. C(2005) 4436], η Επιτροπή έκλεισε την εν λόγω διαδικασία σε σχέση με τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2003, χαρακτηρίζοντας μέρος των ενισχύσεων ως ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά, ενώ η διαδικασία επεκτάθηκε για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2004 και μετά. Στις αιτιολογικές σκέψεις 6 έως 15 της απόφασης 2006/323/ΕΚ περιγράφεται λεπτομερώς η αλληλογραφία μεταξύ της Επιτροπής, των ενδιαφερομένων κρατών μελών, των δικαιούχων της ενίσχυσης και της European Aluminium Association (στο εξής «ΕΑΑ») πριν από τον Δεκέμβριο του 2005.

⁽¹⁾ ΕΕ C 30 της 2.2.2002, σσ. 17, 21 και 25, και ΕΕ C 109 της 9.5.2006, σ. 2.

⁽²⁾ ΕΕ L 316 της 31.10.1992, σ. 12. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 94/74/ΕΚ (ΕΕ L 365 της 31.12.1994, σ. 46).

⁽³⁾ ΕΕ L 316 της 31.10.1992, σ. 19. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 94/74/ΕΚ.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 84 της 23.3.2001, σ. 23. Βλ. την απόφαση της Επιτροπής της 7ης Δεκεμβρίου 2005 για λεπτομερή αναφορά σε προηγούμενες αποφάσεις.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2004/75/ΕΚ (ΕΕ L 157 της 30.4.2004, σ. 100).

⁽⁶⁾ Βλ. υποσημείωση 1.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 119 της 4.5.2006, σ. 12.

- (4) Η απόφαση 2006/323/ΕΚ απεστάλη στη Γαλλία, την Ιρλανδία και την Ιταλία με επιστολές της 8ης Δεκεμβρίου 2005 (D/206670, D/206671, D/206673). Απεστάλη επίσης στους δικαιούχους και την ΕΑΑ με επιστολές της 23ης Ιανουαρίου 2006 (D/50525, D/50526, D/50527 και D/50528). Τα τρία κράτη μέλη και δύο δικαιούχοι άσκησαν προσφυγή κατά της απόφασης⁽⁸⁾. Η ιρλανδική δικαιούχος εταιρεία, Aughinish Alumina Ltd (στο εξής «Aughinish») υπέβαλε επίσης αίτηση αναστολής εφαρμογής της απόφασης. Η αίτηση αυτή καταχωρήθηκε ως υπόθεση T-69/06R. Με απόφαση της 2ας Αυγούστου 2006⁽⁹⁾ το Πρωτοδικείο απέρριψε την αίτηση για προσωρινά μέτρα.
- (5) Η απόφαση 2006/323/ΕΚ δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* στις 4 Μαΐου 2006 ενώ με ανακοίνωση που δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* στις 9 Μαΐου 2006⁽¹⁰⁾ κλήθηκαν τρίτα μέρη να υποβάλουν παρατηρήσεις. Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από την Aughinish με επιστολή της 9ης Ιουνίου 2006 (που καταχωρήθηκε αυθημερόν ως A/34490) και από την Eurallumina SpA (στο εξής «Eurallumina»), την ιταλική δικαιούχο εταιρεία, με επιστολή της 24ης Ιουλίου 2006 (που καταχωρήθηκε στις 25 Ιουλίου 2006 ως A/35967). Η τελευταία απεστάλη και παραλήφθηκε μετά την παρέλευση της προθεσμίας του ενός μήνα που προβλέπονταν στην πρόσκληση υποβολής παρατηρήσεων που δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και συνεπώς η Επιτροπή δεν ήταν καθ' αρχήν υποχρεωμένη να λάβει υπόψη της τις παρατηρήσεις στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας. Η Επιτροπή ενημέρωσε σχετικά την Eurallumina με επιστολή της 2ας Αυγούστου 2006 (D/56648). Η Eurallumina απάντησε με επιστολή της 3ης Αυγούστου 2006 (που καταχωρήθηκε στις 4 Αυγούστου 2006 ως A/36269). Πάντως, η Επιτροπή σημειώνει ότι οι παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν από την Eurallumina αποτελούν επανάληψη αρκετών από τις παρατηρήσεις που η Επιτροπή είχε ήδη λάβει στα πλαίσια της προηγούμενης απόφασης ενώ είναι παρόμοιες με τις παρατηρήσεις που ελήφθησαν εμπρόθεσμα και οι οποίες εξετάζονται στην παρούσα απόφαση.
- (6) Οι παρατηρήσεις της Aughinish διαβιβάστηκαν στη Γαλλία, την Ιρλανδία και την Ιταλία με επιστολές της 20ής Ιουνίου 2006 (D/55106, D/55107 και D/55109).
- (7) Η Γαλλία και η Ιρλανδία ζήτησαν παράταση της προθεσμίας για να τοποθετηθούν επί της αποφάσεως 2006/323/ΕΚ, η οποία χορηγήθηκε από την Επιτροπή. Η Επιτροπή υπενθύμισε στην Ιρλανδία και την Ιταλία την πρόσκλησή της για υποβολή παρατηρήσεων με επιστολές της 9ης Μαρτίου 2006 (D/52054 και D/52055). Η Γαλλία, η Ιρλανδία και η Ιταλία υπέβαλαν παρατηρήσεις σχετικά με την απόφαση της Επιτροπής με επιστολές της 14ης Φεβρουαρίου 2006 (που καταχωρήθηκε στις 15 Φεβρουαρίου 2006 ως A/31248), 12ης Απριλίου 2006 (που καταχωρήθηκε στις 18 Απριλίου 2006 ως A/32940) και 17ης Μαΐου 2006 (που καταχωρήθηκε στις 18 Μαΐου 2006 ως A/33852), αντίστοιχα.
- (8) Η Γαλλία διατύπωσε σχόλια σχετικά με τις παρατηρήσεις της Aughinish σε επιστολή της 27ης Ιουλίου 2006 (που καταχωρήθηκε στις 28 Ιουλίου 2006 ως A/35952). Με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο της 24ης Ιουλίου 2006, η Ιταλία ενημέρωσε την Επιτροπή ότι δεν είχε περαιτέρω παρατηρήσεις.

⁽⁸⁾ Υποθέσεις T-50/06, T-56/06, T-60/06, T-62/06 και T-69/06.

⁽⁹⁾ EE C 249 της 14.10.2006, σ. 10.

⁽¹⁰⁾ Βλ. υποσημειώσεις 1 και 7.

2. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

- (9) Τα μέτρα συνίστανται σε πλήρη απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής ειδικού φόρου κατανάλωσης για βιομηχανικό βαρύ πετρέλαιο που χρησιμοποιείται στην παραγωγή αλουμίνιας. Οι δικαιούχες εταιρίες στα πλαίσια των απαλλαγών από Γαλλία, Ιρλανδία και Ιταλία είναι, αντίστοιχα, οι Alcan, Aughinish και Eurallumina⁽¹¹⁾.
- (10) Η ιρλανδική απαλλαγή προβλέπεται στο τμήμα 100 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του ιρλανδικού νόμου για τον προϋπολογισμό του 1999, που προβλέπει απαλλαγή από το φόρο πετρελαιοειδών «πετρελαίου που προορίζεται για χρήση ή σε συνδυασμό με την παραγωγή αλουμίνιας ή για τη συντήρηση του εργοστασίου στο οποίο γίνεται η παραγωγή». Η αιτιολογική έκθεση του νόμου διευκρινίζει ότι το «τμήμα 100 προβλέπει την απαλλαγή από το φόρο πετρελαιοειδών, πετρελαίου που χρησιμοποιείται για ειδικούς σκοπούς ή για άλλες ειδικές καταστάσεις. Σε αυτές περιλαμβάνεται η χρήση για σκοπούς άλλους εκτός από καύσιμο κίνησης ή θέρμανσης, εξαγωγές, πετρέλαιο που χρησιμοποιείται στην παραγωγή αλουμίνιας, πετρέλαιο που χρησιμοποιείται στη θαλάσσια ναυτιλία, βαρύ πετρέλαιο που χρησιμοποιείται στις εμπορικές πτήσεις και ανακυκλωμένο πετρέλαιο». Η απαλλαγή στην περίπτωση πετρελαιοειδών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή αλουμίνιας ισχύει στην Ιρλανδία από το 1983. Αν και το αρχικό διάταγμα που προέβλεπε την απαλλαγή ανακλήθηκε το 1999, η απαλλαγή διατηρήθηκε με το νόμο του 1999.
- (11) Η ιταλική απαλλαγή από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης ισχύει για όλες τις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν πετρελαιοειδή στην παραγωγή αλουμίνιας κατά την έννοια του σημείου 14 του πίνακα Α του ενιαίου κειμένου για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης. Η απαλλαγή θεσπίστηκε με το νόμο της 12ης Νοεμβρίου 1990, αριθ. 331, σε εφαρμογή του νομοθετικού διατάγματος της 15ης Σεπτεμβρίου 1990, αριθ. 261, άρθρο 8 παράγραφος 5. Το εν λόγω κείμενο αναπαράχθηκε στα σχετικά μεταγενέστερα νομοθετικά κείμενα, περιλαμβανομένων των εθνικών μέτρων για τη μεταφορά της οδηγίας 92/81/ΕΟΚ και του μεταγενέστερου «Ενιαίου κειμένου για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης».
- (12) Η γαλλική απαλλαγή έχει ως νομική βάση το διορθωτικό νόμο περί προϋπολογισμού του 1997 (Loi des finances rectificative pour 1997). Στο άρθρο 6 ορίζεται ότι «οι παραδόσεις βαρέος πετρελαίου με περιεκτικότητα σε θείο κάτω του 2 % που περιλαμβάνονται στο σημείο 28bis του πίνακα Β του άρθρου 265 παράγραφος 1 του τελωνειακού κώδικα είναι επιλέξιμες για απαλλαγή από το φόρο εσωτερικής κατανάλωσης πετρελαϊκών προϊόντων εφόσον προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμο για την παραγωγή αλουμίνιας». Το άρθρο 265bis του τελωνειακού κώδικα αναφέρεται σε προϊόντα που προορίζονται για χρήσεις άλλες εκτός από καύσιμο κίνησης ή θέρμανσης, αλλά δεν περιέχει π.χ. παρόμοιες διατάξεις για χρήσεις πετρελαιοειδών σε άλλους βιομηχανικούς τομείς.
- (13) Στις αιτιολογικές σκέψεις 16 έως 23 της απόφασης 2006/323/ΕΚ γίνεται μια λεπτομερέστερη περιγραφή των σχετικών μέτρων και δικαιούχων. Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη δεν διευκρίνισαν αν σκοπεύουν να εφαρμόσουν την απαλλαγή και μετά το 2006 ούτε ενημέρωσαν την Επιτροπή για τυχόν αλλαγές στην ισχύουσα νομοθεσία, ιδίως αλλαγές που οφείλονται στη μεταφορά της οδηγίας 2003/96, οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν την αξιολόγηση της Επιτροπής.

⁽¹¹⁾ Βλ. www.alcan.com, www.glencore.com και www.eurallumina.com.

(14) Οι σχετικοί φορολογικοί συντελεστές άλλαξαν μετά την κίνηση της διαδικασίας. Την 1η Ιουλίου 2006, οι ισχύοντες συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης στο βαρύ πετρέλαιο για επιχειρηματική χρήση στη Γαλλία και Ιρλανδία ήταν 18,50 ευρώ και 15 ευρώ. Την ίδια ημερομηνία, οι ισχύοντες συντελεστές στην Ιταλία ήταν 63,75 ευρώ ανά τόνο βαρέος πετρελαίου με περιεκτικότητα σε θείο άνω του 1 % και 31,39 ευρώ ανά τόνο βαρέος πετρελαίου με περιεκτικότητα σε θείο κάτω του 1 %.

3. ΛΟΓΟΙ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 88 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

(15) Στις αποφάσεις της 30ής Οκτωβρίου 2001 για την κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης, η Επιτροπή εξέφραζε αμφιβολίες όσον αφορά το συμβιβάσιμο της ενίσχυσης δυνάμει των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα⁽¹²⁾ και ιδίως των κανόνων για τις λειτουργικές ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές. Η Επιτροπή εξέφραζε επίσης αμφιβολίες όσον αφορά το συμβιβάσιμο των ενισχύσεων δυνάμει του κοινοτικού πλαισίου σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος του 1994⁽¹³⁾ και εκείνου του 2001⁽¹⁴⁾ (στο εξής «κοινοτικό πλαίσιο για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις»).

(16) Στην απόφαση 2006/323/ΕΚ, η Επιτροπή ανέφερε ότι διατηρούσε παρόμοιες αμφιβολίες και όσον αφορά την περίοδο μετά την 1η Ιανουαρίου 2004. Δεδομένου ότι τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη δεν είχαν την ευκαιρία να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σε σχέση με το νομικό καθεστώς που δημιουργήθηκε με την έκδοση της οδηγίας 2003/96/ΕΚ, η Επιτροπή θεώρησε σκόπιμο να επεκτείνει την επίσημη διαδικασία έρευνας.

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΑ, ΤΗΝ ΙΡΛΑΝΔΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΡΙΤΑ ΜΕΡΗ

(17) Τα κράτη μέλη και οι δικαιούχοι επαναλαμβάνουν γενικά τις προηγούμενες παρατηρήσεις τους, οι οποίες συνοψίζονται στις αιτιολογικές σκέψεις 26-56 της απόφασης 2006/323/ΕΚ. Ορισμένα επιχειρήματα αναπτύχθηκαν λεπτομερέστερα. Επιπλέον, προβαίνουν στις ακόλουθες παρατηρήσεις.

(18) Τα μέτρα δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση και αυτό επιβεβαιώνεται από την οδηγία 2003/96/ΕΚ. Εμπίπτουν στη φύση και τη λογική των αντίστοιχων φορολογικών συστημάτων. Ακόμη κι αν χαρακτηριστούν ως κρατικές ενισχύσεις, η οδηγία 2003/96/ΕΚ επιτρέπει ρητά τις ενισχύσεις, τουλάχιστον για την περίοδο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2006. Εν πάση περιπτώσει, η εν λόγω οδηγία δημιούργησε δικαιολογημένη εμπιστοσύνη στους δικαιούχους. Επίσης, η απαίτηση ανάκτησης της ενίσχυσης παραβιάζει την αρχή της ασφάλειας δικαίου και την αρχή της χρηστής διοίκησης, δεδομένης της αντιφάσεως με τις αποφάσεις του Συμβουλίου που βασίστηκαν σε προτάσεις της Επιτροπής, της σημαντικής καθυστέρησης και του τρόπου με τον οποίο η Επιτροπή χειρίστηκε την έρευνα. Οι δικαιούχοι πραγματοποίησαν μακροπρόθεσμες επενδύσεις κεφαλαίου στηριζόμενοι στις αποφάσεις του Συμβουλίου και στην οδηγία. Θα πρέπει λοιπόν η Επιτροπή να αποφύγει να υιοθετήσει μια πράξη που είναι προδήλως αντίθετη με τη στάση που τήρησε επί μακρό χρονικό διάστημα.

(19) Οι κανόνες της οδηγίας 2003/96/ΕΚ υπερισχύουν των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Η Επιτροπή μπορεί να αμφισβητήσει την εγκυρότητα των μέτρων μόνο βάσει του άρθρου 18 παράγραφος 1 της οδηγίας και όχι βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Η εφαρμογή των κανόνων περι κρατικών ενισχύσεων θα παραβίαζε την αρχή της αποτελεσματικότητας.

(20) Η Ιρλανδία και η Aughinish υποστηρίζουν ότι το ιρλανδικό μέτρο συνιστά υφιστάμενη ενίσχυση και ότι η ερμηνεία από την Επιτροπή του άρθρου 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ⁽¹⁵⁾ είναι εσφαλμένη: μετά τη λήξη της δεκαετούς περιόδου παραγραφής, η επιστολή της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2000 δεν μπορεί να αποτελεί πράξη διακοπής της περιόδου παραγραφής και το μέτρο θα πρέπει να χαρακτηριστεί ως υφιστάμενη ενίσχυση και για την περίοδο μετά τις 17 Ιουλίου 1990. Υποστηρίζουν επίσης ότι η αξιολόγηση από την Επιτροπή του χαρακτήρα των συμφωνιών μεταξύ της Aughinish και των ιρλανδικών αρχών το 1970 πάσχει: οι δεσμευτικές συμφωνίες τέθηκαν σε ισχύ πριν από την είσοδο της Ιρλανδίας στις Κοινότητες.

(21) Η Ιταλία υποστηρίζει ότι το μέτρο συνδέεται στενά με την επίτευξη περιβαλλοντικών στόχων που σχετίζονται με τα προβλήματα που δημιουργεί η παραγωγή αλουμίνιας. Η Aughinish υποστηρίζει ότι η απαλλαγή εμπίπτει τουλάχιστον στο πνεύμα του κοινοτικού πλαισίου για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις και ότι «χορηγήθηκε, παρά το γεγονός ότι δεν καταβάλλει “ένα σημαντικό μέρος του φόρου”, με υπερεπαρκή κίνητρα για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος».

(22) Η Ιρλανδία υποστηρίζει ότι από την 1η Ιανουαρίου 2004 θα μπορούσαν να είχαν εφαρμοστεί εναλλακτικά μέτρα αν ήταν γνωστό ότι η απαλλαγή υπήρχε πιθανότητα να χαρακτηριστεί ως ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά. Η Ιρλανδία αναφέρεται στη δυνατότητα διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής της απαλλαγής ώστε να καλύπτει βαρύ πετρέλαιο για διπλή χρήση ή ακόμη και ενεργειακά γενικώς προϊόντα για διπλή χρήση. Έτσι, σύμφωνα με την Ιρλανδία, η απαλλαγή θα μπορούσε να μετατραπεί σε ένα γενικό μέτρο ή σε μια αποδεκτή κρατική ενίσχυση, π.χ. βάσει του κοινοτικού πλαισίου για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις. Με βάση αυτές τις δυνατότητες, η οποιαδήποτε αναδρομική ανάκτηση θα αποτελούσε υπερβολή. Η Ιρλανδία τονίζει, περαιτέρω, ότι η Aughinish έκανε διάφορες επενδύσεις έχοντας την δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ότι οι απαλλαγές θα συνέχιζαν να ισχύουν τουλάχιστον μέχρι τον Δεκέμβριο του 2006.

(23) Η Επιτροπή θα πρέπει να επιτρέπει τις ενισχύσεις με βάση μια οικονομική αξιολόγηση των αγορών αλουμίνιας και της ανταγωνιστικής τους δομής η οποία να στηρίζεται στα αποτελέσματα. Η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη της τις εξωτερικές πτυχές της ανταγωνιστικότητας κατά την αξιολόγηση κρατικών ενισχύσεων, όπως προτείνεται στο σχέδιο δράσης για τις κρατικές ενισχύσεις. Δόθηκαν λεπτομερείς πληροφορίες για τις αγορές.

(24) Η Επιτροπή οφείλει να αναστείλει την επίσημη διαδικασία έρευνας μέχρις ότου το Δικαστήριο αποφασίσει σχετικά με τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο των τρεχουσών προσφυγών

⁽¹²⁾ ΕΕ C 74 της 10.3.1998, σ. 9.

⁽¹³⁾ ΕΕ C 72 της 10.3.1994, σ. 3.

⁽¹⁴⁾ ΕΕ C 37 της 3.2.2001, σ. 3.

⁽¹⁵⁾ ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1791/2006 (ΕΕ L 363 της 20.12.2006, σ. 1).

κατά της απόφασης 2006/323/ΕΚ. Η Aughinish υποστηρίζει, επιπλέον, ότι δεν ήταν ορθό η Επιτροπή να λάβει απόφαση επέκτασης της διαδικασίας του άρθρου 88 παράγραφος 2 μέσω μιας αιτιολογικής σκέψης της απόφασης 2006/323/ΕΚ. Η Επιτροπή θα έπρεπε να εκδώσει ξεχωριστή απόφαση.

- (25) Η ΕΑΑ δεν υπέβαλε άλλες παρατηρήσεις πέραν εκείνων που είχε ήδη υποβάλει προηγουμένως και οι οποίες συνοψίζονται στην αιτιολογική σκέψη 50 της απόφασης 2006/323/ΕΚ.
- (26) Οι παρατηρήσεις από τα κράτη μέλη και τους δικαιούχους συμπίπτουν σε μεγάλο βαθμό με τα υπομνήματά τους στο Δικαστήριο στις εκκρεμούσες προσφυγές κατά της αποφάσεως 2006/323/ΕΚ ⁽¹⁶⁾.

5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

5.1. Διαδικαστικά ζητήματα που τέθηκαν από τα μέρη

- (27) Τα μέρη υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή οφείλει να αναστείλει την επίσημη διαδικασία έρευνας μέχρις ότου το Δικαστήριο αποφασίσει σχετικά με τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο των τρεχουσών προσφυγών κατά της απόφασης 2006/323/ΕΚ ⁽¹⁷⁾. Ωστόσο, η εν λόγω απόφαση αφορά την περίοδο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2003, ενώ η παρούσα απόφαση αφορά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2004 και μετά. Επιπλέον, η παρούσα απόφαση θεωρείται έγκυρη εκτός εάν και μέχρις ότου ακυρωθεί από το Πρωτοδικείο. Συνεπώς, και δεδομένης της συνεχιζόμενης στρέβλωσης του ανταγωνισμού λόγω των κρατικών ενισχύσεων, η Επιτροπή κρίνει ότι δεν υπάρχει λόγος αναστολής της διαδικασίας.
- (28) Η Επιτροπή δεν έλαβε την απόφαση να επεκτείνει την διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 με απλή νύξη σε μια αιτιολογική σκέψη. Έγινε ιδιαίτερη αναφορά στο θέμα της επέκτασης στο συμπέρασμα στο οποίο καταλήγει το προοίμιο της απόφασης 2006/323/ΕΚ. Η απόφαση κίνησης διαδικασίας έρευνας βάσει του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης λαμβάνει τη μορφή επιστολής προς το κράτος μέλος και, κατά συνέπεια, δεν απαιτείται η χρήση της διάρθρωσης μιας κανονιστικής απόφασης, με διατακτικό και αριθμημένα άρθρα. Περαιτέρω, είναι σαφές από τις προσφυγές που υποβλήθηκαν κατά της αποφάσεως 2006/323/ΕΚ, αλλά και από τις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν όσον αφορά την επέκταση της διαδικασίας, ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη είχαν τη δυνατότητα να λάβουν πλήρη γνώση όλων των πτυχών του περιεχομένου της εν λόγω απόφασης.

5.2. Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης από την 1η Ιανουαρίου 2004

- (29) Το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης προβλέπει ότι «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από κράτη μέλη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής, είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές».

(30) Είναι προφανές ότι οι απαλλαγές χρηματοδοτούνται με κρατικούς πόρους αφού το κράτος παραιτείται από ορισμένα ποσά τα οποία άλλως θα εισέπραττε.

(31) Όπως αναφέρεται στις αιτιολογικές σκέψεις 60, 61 και 62 της απόφασης 2006/323/ΕΚ, τα μέτρα προσπορίζουν ένα πλεονέκτημα στους δικαιούχους και μπορεί να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό. Οι απαλλαγές από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης μειώνουν το κόστος μιας σημαντικής εισροής και προσπορίζουν ένα πλεονέκτημα στους δικαιούχους που τους φέρει σε ευνοϊκότερη χρηματοοικονομική θέση από άλλες επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν πετρελαιοειδή σε άλλους βιομηχανικούς τομείς ή περιοχές. Το γεγονός ότι ανταγωνιστές στον κλάδο της αλουμίνιας σε άλλα κράτη μέλη μπορεί να μην υπόκεινται σε παρόμοιους φόρους και ότι οι δικαιούχοι προέβησαν σε δαπάνες για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της παραγωγής τους, δεν μειώνει την ουσία της εκτίμησής.

(32) Τα μέτρα ευνοούν ορισμένες επιχειρήσεις καθώς έχουν εφαρμογή μόνο σε εταιρίες που χρησιμοποιούν βαρύ πετρέλαιο στην παραγωγή αλουμίνιας και στην πράξη, σε κάθε κράτος μέλος, υπάρχει μία μόνον εταιρεία που δικαιούται την απαλλαγή: η Aughinish στην περιοχή Shannon, η Eurallumina στη Σαρδηνία και η Alcan στην Gardanne. Για τους λόγους που αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις 33 έως 40, τα μέτρα δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι δικαιολογούνται από τη φύση και το γενικό καθεστώς των αντίστοιχων συστημάτων φορολογίας της ενέργειας.

(33) Οι διπλές χρήσεις, οι χρήσεις ενέργειας όχι ως καύσιμο και οι ορυκτολογικές κατεργασίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2003/96/ΕΚ και, από την 1η Ιανουαρίου 2004, εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών να φορολογήσουν ή όχι τις χρήσεις αυτές. Πράγματι, οι απαλλαγές σε τέτοιες χρήσεις ενέργειας μπορεί να αποτελέσουν ένα γενικό μέτρο που να μη χαρακτηρίζεται ως κρατική ενίσχυση εφόσον εμπίπτει στη φύση και τη λογική του τοπικού φορολογικού συστήματος. Στην αιτιολογική σκέψη 22 του προοιμίου της οδηγίας 2003/96/ΕΚ αναφέρεται ότι «τα ενεργειακά προϊόντα υπάγονται ουσιαστικά σε κοινοτικό πλαίσιο όταν χρησιμοποιούνται ως καύσιμα θέρμανσης ή ως καύσιμα κινητήρων. Ως εκ τούτου, αποτελεί ιδίον της φύσης και της λογικής του φορολογικού συστήματος να αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του πλαισίου οι διπλές χρήσεις και οι όχι ως καύσιμα χρήσεις των ενεργειακών προϊόντων καθώς και οι ορυκτολογικές κατεργασίες».

(34) Επιπλέον, όταν εκδόθηκε η οδηγία 2003/96/ΕΚ, το Συμβούλιο και η Επιτροπή προέβησαν στην εξής κοινή δήλωση ⁽¹⁸⁾: «Τα ενεργειακά προϊόντα υπάγονται ουσιαστικά σε ένα κοινοτικό πλαίσιο όταν χρησιμοποιούνται ως καύσιμα θέρμανσης ή ως καύσιμα κινητήρων. Μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί ιδίο της φύσης και της λογικής του φορολογικού συστήματος να αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του πλαισίου οι διπλές χρήσεις και οι όχι ως καύσιμα χρήσεις των ενεργειακών προϊόντων καθώς και οι ορυκτολογικές κατεργασίες. Τα

⁽¹⁶⁾ Βλ. υποσημείωση 7.

⁽¹⁷⁾ Βλ. υποσημείωση 7.

⁽¹⁸⁾ Προσθήκη στο σχέδιο πρακτικών, 14140/03, της 24ης Νοεμβρίου 2003, <http://register.consilium.eu.int/pdf/en/03/st14/st14140-ad01.en03.pdf>.

κράτη μέλη δύνανται να λάβουν μέτρα για τη φορολόγηση ή τη μη φορολόγηση ή την επιβολή πλήρους ή μερικής φορολόγησης για κάθε χρήση. Η ηλεκτρική ενέργεια που χρησιμοποιείται καθ' όμοιους τρόπους αντιμετωπίζεται αναλόγως. Παρόμοιες εξαιρέσεις από το γενικό σύστημα ή διαφοροποιήσεις στα πλαίσια του συστήματος αυτού οι οποίες αιτιολογούνται από τη φύση ή το γενικό καθεστώς του φορολογικού συστήματος, δεν συνεπάγονται χορήγηση κρατικής ενίσχυσης.»

- (35) Το Συμβούλιο δήλωσε επίσης ότι «Το Συμβούλιο δηλώνει επιπλέον ότι κατανοεί τη νομική κατάσταση που δημιουργεί η έκδοση της οδηγίας αυτής σε συνάρτηση με τους κανόνες της συνθήκης περί κρατικών ενισχύσεων, κατά τον ίδιο τρόπο που εξέθεσε η Επιτροπή κατά τη συνεδρίαση της ομάδας φορολογικών θεμάτων της 14ης Νοεμβρίου 2002». Στο έγγραφο εργασίας της Επιτροπής, το οποίο συζητήθηκε στην έγκλη συνεδρίαση⁽¹⁹⁾, η Επιτροπή εξήγησε την έννοια των γενικών μέτρων, ότι πρέπει δηλ. να αναλύεται η κατάσταση σε κάθε επιμέρους κράτος μέλος ώστε να προσδιορίζεται το γενικό σύστημα ειδικών φόρων καταπόνησης που εφαρμόζεται σε εθνικό επίπεδο, ενώ δήλωνε επίσης ότι «το σχέδιο οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας περιέχει πολυάριθμες δυνατές επιλογές, που καθιστούν αδύνατο να προσδιοριστεί εκ των προτέρων αν ο τρόπος με τον οποίο θα εφαρμοστούν από τα κράτη μέλη συνιστά ή όχι κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87». Η αιτιολογική σκέψη 32 του προοιμίου και το άρθρο 26 παράγραφος 2 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ υπενθυμίζουν, ομοίως, στα κράτη μέλη την υποχρέωση που απορρέει από το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης να κοινοποιούν τις κρατικές ενισχύσεις.
- (36) Στη συγκεκριμένη περίπτωση, καμία από τις Γαλλία, Ιρλανδία και Ιταλία, αλλά ούτε και καμία από τις δικαιούχες εταιρίες απέδειξε ότι οι απαλλαγές εμπίπτουν στη φύση και λογική των τοπικών συστημάτων. Καμία από αυτές, π.χ., δεν αναφέρθηκε στο αν η διπλή χρήση ενεργειακών προϊόντων τυγχάνει απαλλαγής φόρου και σε άλλες παραγωγικές διαδικασίες και, αν όχι, στους σχετικούς λόγους. Ούτε έδωσαν κάποια εξήγηση πώς οι απαλλαγές παραβάλλονται με τους εθνικούς φόρους για την ηλεκτρική ενέργεια που χρησιμοποιείται κατ' αρχήν για σκοπούς χημικής αναγωγής και σε ηλεκτρολυτικές και μεταλλουργικές διαδικασίες και τη χρήση ενέργειας για ορυκτολογικές κατεργασίες, που είναι άλλες χρήσεις οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2003/96/ΕΚ σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 4 στοιχείο β) αυτής.
- (37) Η Ιταλία εξήγησε ότι αν οποιοσδήποτε άλλος βιομηχανικός φορέας είχε ζητήσει την ίδια απαλλαγή, δεν θα αντιμετώπιζε κανένα εμπόδιο στην πρόσβασή του στη σχετική αγορά. Ωστόσο, δεν είναι σαφές τι ακριβώς εννοείται με τη δήλωση αυτή και αν αυτή σημαίνει ότι η ίδια απαλλαγή θα μπορούσε επίσης να χορηγηθεί και σε οποιαδήποτε άλλη βιομηχανία πέραν της αλουμίνιας. Εν πάση περιπτώσει, η απαλλαγή δεν θα χορηγείτο αυτομάτως όπως στην περίπτωση της αλουμίνιας. Όσον αφορά τους λόγους για την απαλλαγή, η Ιταλία, π.χ., στην επιστολή της 7ης Δεκεμβρίου 2000 έκανε αναφορά στην «αναγνώριση του νησιού (Σαρδηνία) ως εξαιρετικά

μειονεκτούσας περιοχής και τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις στην απασχόληση» («*reconoscimento dell'isola (Sardegna) quale area fortemente disagiata, ed i possibili effetti negative sull'occupazione.*».)

- (38) Όσον αφορά την ιρλανδική απαλλαγή, το άρθρο 100 του νόμου για τον προϋπολογισμό του 1999 περιέχει και ορισμένες άλλες ειδικές απαλλαγές, το γεγονός αυτό, ωστόσο, δεν εντάσσει την απαλλαγή της παραγωγής αλουμίνιας στη λογική ενός γενικού συστήματος. Περισσότερο δείχνει ότι η απαλλαγή της αλουμίνιας είναι μια ιδιαίτερη απαλλαγή μαζί με άλλες ειδικές απαλλαγές, όπως επιβεβαιώνεται και στο προοίμιο του νόμου⁽²⁰⁾. Επιπροσθέτως, ο ιρλανδικός νόμος αποκλείει επίσης το ενδεχόμενο ένταξης νέων δικαιούχων στο καθεστώς απαλλαγής φόρου όταν η διπλή χρήση ενέργειας αφορά άλλες παραγωγικές διεργασίες. Σε σχέση με την ιρλανδική περίπτωση, η Aughinish αναφέρει ότι «δεν πιστεύει ότι υπάρχουν και άλλες τέτοιες βιομηχανίες (που επωφελούνται μείωσης ειδικού φόρου όπως η βιομηχανία αλουμίνιας) ενώ «δεν έχει γνώση της ύπαρξης ισχυρισμών περί επιβολής διακρίσεων». Το γεγονός αυτό τείνει μάλλον να επιβεβαιώσει την επιλεκτική φύση του μέτρου.
- (39) Στην επιστολή τους της 7ης Αυγούστου 1998, οι γαλλικές αρχές αναφέρουν ότι ζήτησαν την παρέκκλιση από την οδηγία 92/81 για «να καθιερώσουν ένα φορολογικό καθεστώς το οποίο να μη λειτουργεί καταδικαστικά για τον τομέα» («*pour rouvrir instaurer un regime d'accise non rénalisant pour le secteur*») (η έμφαση προστέθηκε). Η απαλλαγή περιορίζεται όμως στην αποκατάσταση των ανταγωνιστικών συνθηκών μεταξύ της Réchiney, η οποία έχει εξαγοραστεί από την Alcan, και των άλλων παραγωγών της Κοινότητας. Το άρθρο 265bis του τελωνειακού κώδικα δεν περιλαμβάνει παρόμοιες διατάξεις για ενεργειακές χρήσεις σε άλλους τομείς.
- (40) Στην πράξη, τα κράτη μέλη και οι δικαιούχοι δεν μπόρεσαν να τεκμηριώσουν την ύπαρξη κάποιας γενικότερης λογικής στα αντίστοιχα φορολογικά τους συστήματα. Με βάση τις πληροφορίες που διαθέτει η Επιτροπή, είναι σαφές ότι οι λόγοι χορήγησης της ενίσχυσης αφορούν περισσότερο τις συνθήκες της παραγωγής αλουμίνιας στις συγκεκριμένες περιοχές. Τα επιχειρήματα αυτά δεν απορρέουν από τη φύση και τη λογική των αντίστοιχων τοπικών φορολογικών συστημάτων. Συνεπώς, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι οι απαλλαγές είναι εξαιρετικά επιλεκτικές, ευνοώντας την παραγωγή ενός συγκεκριμένου προϊόντος και, εκ των πραγμάτων, συγκεκριμένες επιχειρήσεις και δεν μπορούν να αιτιολογηθούν στα πλαίσια της λογικής των τοπικών φορολογικών συστημάτων.
- (41) Συμπερασματικά, οι υπόψη απαλλαγές συνιστούν κρατική ενίσχυση.

5.3. Νέα και όχι υφιστάμενη ενίσχυση

- (42) Όπως αναφέρεται στις αιτιολογικές σκέψεις 65-70 της απόφασης 2006/323/ΕΚ, η ενίσχυση που χορηγείται από την 1η Ιανουαρίου 2004 δεν συνιστά υφιστάμενη ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999.
- (43) Ο ισχυρισμός της Ιρλανδίας και της Aughinish ότι οι απαλλαγές συνιστούν ενίσχυση χρονολογούμενη από την προ της προσχωρήσεως εποχή, έρχεται σε αντίθεση με την επιστολή του Μαΐου 1983 με την οποία η Ιρλανδία αποδέχθηκε ότι η ενίσχυση έπρεπε να κοινοποιηθεί βάσει των όρων του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης. Επιπλέον, η ανάληψη

⁽¹⁹⁾ Έγγραφο εργασίας της Επιτροπής: *State-aid aspects in the proposal for a Council directive on energy taxation* (Πτυχές που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις στην πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τη φορολογία της ενέργειας), SEC(2002) 1142 της 24.10.2002. Η ίδια διατύπωση εμφανίστηκε και νωρίτερα στη έκθεση προς το Ecofin καθώς και στα συμπεράσματα του Συμβουλίου (σημείωμα της προεδρίας προς το Συμβούλιο Coreper/Ecofin της 13.12.2001, 14640/01, FISC 255 της 30.11.2001). Βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη 63 της απόφασης της 7ης Νοεμβρίου 2005.

⁽²⁰⁾ Βλ. αιτιολογική σκέψη 10.

δέσμευσης για τη θέσπιση διάταξης σχετικά με την απαλλαγή δεν είναι το ίδιο με τη χορήγηση της ενίσχυσης πράγματι πριν από την προσχώρηση. Τέλος, η σχετική νομοθεσία τροποποιήθηκε θεμελιωδώς μετά την προσχώρηση.

- (44) Όπως διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 70 της απόφασης 2006/323/EK, η ενίσχυση που χορηγούνταν από την Ιρλανδία μέχρι τις 17 Ιουλίου 1990 συνιστά υφιστάμενη βοήθεια δυνάμει της περιόδου παραγραφής που προβλέπεται στο άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999. Η λήξη της δεκαετούς περιόδου παραγραφής δεν σημαίνει ότι το σύνολο της ενίσχυσης που χορηγήθηκε μετά τη λήξη της εν λόγω περιόδου συνιστά επίσης υφιστάμενη ενίσχυση. Η ενίσχυση δεν δόθηκε στην Aughinish άπαξ και εξ ολοκλήρου το 1983. Το ιρλανδικό διάταγμα για τη χορήγηση της απαλλαγής αναφέρεται γενικά σε απαλλαγή της παραγωγής αλουμίνιας, έτσι, βάσει της νομοθεσίας, η απαλλαγή θα επεκτεινόταν σε οποιονδήποτε παραγωγό αλουμίνιας ξεκινούσε παραγωγή στην Ιρλανδία. Περαιτέρω, η απαλλαγή όσον αφορά την Aughinish δεν ορίστηκε κατά το χρόνο έκδοσης του διατάγματος, ούτε μπορούσε εκείνη τη στιγμή να εκτιμηθεί η αξία της: ούτε η εξέλιξη των συντελεστών ειδικών φόρων κατανάλωσης από τους οποίους απαλλασσόταν η Aughinish, ούτε η διάρκεια της απαλλαγής ορίστηκε από το διάταγμα. Κατά συνέπεια, η απαλλαγή εμπίπτει στον ορισμό του καθεστώτος ενισχύσεων του άρθρου 1 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, και είναι «πράξη βάσει της οποίας, χωρίς να απαιτούνται περαιτέρω μέτρα εκτέλεσης, μπορούν να χορηγούνται ατομικές ενισχύσεις σε επιχειρήσεις οι οποίες ορίζονται στην εν λόγω πράξη κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο». Συνεπώς, η ενίσχυση συνιστά μια σειρά από ενισχύσεις, χορηγούμενες κάθε φορά που η Aughinish εκτελούσε μια τελωνειακή διαδικασία η οποία, αν δεν υπήρχε η απαλλαγή, θα υπαγόταν σε ειδικό φόρο κατανάλωσης. Ως εκ τούτου, οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από τις 17 Ιουλίου 1990 και εφεξής δεν συνιστούν υφιστάμενη ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999.

5.4. Συμβιβασμοί της ενίσχυσης που χορηγήθηκε μετά την 1η Ιανουαρίου 2004

5.4.1. Συμβιβασμοί βάσει των κανόνων για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις

- (45) Η Επιτροπή εξέτασε αν η ενίσχυση που χορηγήθηκε από την Γαλλία, την Ιρλανδία και την Ιταλία μετά την 1η Ιανουαρίου 2004 εντάσσεται σε εξαίρεση από την απαγόρευση κρατικών ενισχύσεων που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης. Η ενίσχυση συνιστά απαλλαγή από ενεργειακό φόρο, και οι φόροι αυτοί δεν θεωρούνται μόνον ως μέσα χρηματοδότησης των αρχών αλλά και ως μέσα μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας και συνεπώς προστασίας του περιβάλλοντος. Το κοινοτικό πλαίσιο του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις περιλαμβάνει κανόνες για τις απαλλαγές από περιβαλλοντικούς φόρους. Για λόγους ίσης μεταχείρισης, διαφάνειας και ασφάλειας δικαίου, οι κανόνες αυτοί είναι δεσμευτικοί για την Επιτροπή.
- (46) Όσον αφορά την περίοδο από 1η Ιανουαρίου 2004 και μετά, το τμήμα E.3.2, αιτιολογικές σκέψεις 47-52, του κοινοτικού πλαισίου του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις θεσπίζει κανόνες που έχουν εφαρμογή σε όλες τις λειτουργικές ενισχύσεις υπό μορφή φορολογικών εκπτώσεων ή απαλλαγών. Όπως διευκρινίζεται στις αιτιολογικές σκέψεις 73 και 74 της απόφασης 2006/323/EK, οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης επί των πετρελαιοειδών μπορούν να θεωρηθούν ως περιβαλλοντικοί φόροι, πρέπει να θεωρούνται ως υφιστάμενοι φόροι κατά την έννοια του σημείου 51.2 του κοινοτικού πλαισίου, έχουν αξιοσημείωτες

θετικές επιδράσεις στην προστασία του περιβάλλοντος κατά την έννοια του σημείου 51.2.α) και μπορούν να θεωρούνται ως να είχαν αποφασιστεί κατά τη στιγμή της έγκρισης του ειδικού φόρου κατανάλωσης. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με το σημείο 51.2 του πλαισίου, μπορούν να εφαρμοστούν οι διατάξεις του σημείου 51.1.

- (47) Βάσει του σημείου 51.1 μπορούν να εγκριθούν φορολογικές απαλλαγές διάρκειας 10 ετών. Μετά τη λήξη της εν λόγω περιόδου, και σύμφωνα με το σημείο 23 του κοινοτικού πλαισίου για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να κοινοποιήσουν παράταση των συγκεκριμένων μέτρων στην Επιτροπή, η οποία μπορεί να ακολουθήσει την ίδια προσέγγιση στο πλαίσιο της ανάλυσής της με εκείνη που εκτιμάται στο σημείο αυτό λαμβάνοντας υπόψη τα θετικά αποτελέσματα όσον αφορά τη βελτίωση του περιβάλλοντος μέσω της θέσπισης φόρων. Στην περίπτωση αυτή, η ιρλανδική και η ιταλική απαλλαγή χορηγήθηκαν από το 1993 ενώ η γαλλική απαλλαγή χορηγήθηκε από το 1997, πράγμα που σημαίνει ότι τα μέτρα είναι σε εφαρμογή για διάστημα μεγαλύτερο των 10 ετών.
- (48) Κανένα από τα κράτη μέλη δεν αναφέρθηκε στο αν οι απαλλαγές θα συνεχίσουν ή όχι να ισχύουν μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2006. Κανένα από τα κράτη μέλη δεν ανέφερε την ύπαρξη χρονικού περιορισμού για τις τρέχουσες ισχύουσες απαλλαγές, εκτός από την ημερομηνία της 31ης Δεκεμβρίου 2006, η οποία βάσει της κοινοτικής φορολογικής νομοθεσίας δεν αποτελεί δεσμευτικό περιορισμό, αφού οι απαλλαγές δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2003/96/EK. Ούτε κάποιο από τα κράτη μέλη κοινοποίησε παράταση του υπόψη μέτρου βάσει του κοινοτικού πλαισίου για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις. Αλλά και οι διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας των αντίστοιχων κρατών μελών δεν φαίνεται να περιλαμβάνουν τέτοια χρονικά όρια. Η Επιτροπή θεωρεί ότι στην περίπτωση αυτή, εξακολουθούν να υφίστανται οι συνθήκες που αναφέρονται στο σημείο 23 του πλαισίου. Συνεπώς, σύμφωνα με το σημείο 51.1 του πλαισίου, η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει περαιτέρω ενισχύσεις, αλλά μόνον υπό την προϋπόθεση ότι υπόκεινται σε χρονικό περιορισμό μέγιστης διάρκειας 10 ετών.
- (49) Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 75 της απόφασης 2006/323/EK, δεν πληρούνται οι όροι για την εφαρμογή του σημείου 51.1.α) του κοινοτικού πλαισίου για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις και συνεπώς, στην περίπτωση αυτή, μπορούν να εφαρμοστούν μόνον οι διατάξεις του σημείου 51.1.β).
- (50) Από την 1η Ιανουαρίου 2004, η φορολογία των πετρελαιοειδών που προορίζονται για διπλές χρήσεις, για χρήσεις όχι ως καύσιμο και για ορυκτολογικές κατεργασίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των εναρμονισμένων κοινοτικών μέτρων και, κατά συνέπεια, από την εν λόγω ημερομηνία, οι απαλλαγές αφορούν εθνικούς φόρους που επιβάλλονται ελλείψει κοινοτικού φόρου κατά την έννοια του σημείου 51.1.β), δεύτερη περίπτωση, του κοινοτικού πλαισίου για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις. Η διάταξη αυτή απαιτεί οι εταιρίες που επωφελούνται από τις εν λόγω απαλλαγές να καταβάλλουν ένα «σημαντικό μέρος» του εθνικού φόρου. Ο λόγος γι' αυτό είναι για να τους παρασχεθεί κίνητρο να βελτιώσουν τις περιβαλλοντικές τους επιδόσεις. Αυτό προκύπτει από τη διατύπωση του σημείου 51.1.β), πρώτη περίπτωση, του πλαισίου, το οποίο επιτρέπει μειώσεις από ένα εναρμονισμένο φόρο εφόσον οι δικαιούχοι καταβάλλουν ένα ποσό υψηλότερο από το ελάχιστο κοινοτικό «σε τέτοιο επίπεδο που να παρακινεί τις επιχειρήσεις να βελτιώσουν την προστασία του περιβάλλοντος». Το ίδιο ισχύει και όταν ο εθνικός φόρος είναι σαφώς υψηλότερος από αντίστοιχους φόρους σε (ορισμένα) άλλα

κράτη μέλη, όπως συμβαίνει στην περίπτωση της Ιταλίας. Σύμφωνα με την πρακτική που εφαρμόζει η Επιτροπή⁽²¹⁾, έχει καταστεί σαφές ότι ως σημαντικό μέρος μπορεί γενικά να θεωρηθεί είτε ένα ποσοστό 20 % του εθνικού φόρου είτε το ελάχιστο κοινοτικό που εφαρμόζεται σε άλλες χρήσεις ενέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο της οδηγίας 2003/96/EK (15 ευρώ ανά τόνο), έστω κι αν το ελάχιστο κοινοτικό δεν εφαρμόζεται στην προκειμένη χρήση ενέργειας. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά μπορεί να θεωρηθεί μόνον η απαλλαγή άνω του 20 % του εθνικού φόρου ή άνω των 15 ευρώ, λαμβανομένου υπόψη του χαμηλότερου ποσού. Τυχόν απαλλαγή μέχρι του επιπέδου του 20 %, ή μέχρι τα 15 ευρώ, συνιστά ασυμβίβαστη ενίσχυση.

5.4.2. Συμβιβάσιμο της ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης και άλλες διατάξεις

- (51) Για τους λόγους που αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις 78-81 και 82-86 της απόφασης 2006/323/EK, η ενίσχυση δεν μπορεί να θεωρηθεί συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης, ούτε καλύπτεται από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφοι 2 και 3 της συνθήκης.
- (52) Σκόπιμο είναι η αξιολόγηση να βασιστεί στο τμήμα E.3.2 του κοινοτικού πλαισίου για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις, δεδομένου ότι οι κανόνες στο τμήμα αυτό λαμβάνουν υπόψη οικονομικούς παράγοντες, ιδίως τον κίνδυνο απώλειας ανταγωνιστικότητας σε διεθνές επίπεδο λόγω της έλλειψης φορολογικής εναρμόνισης ενώ επιτρέπουν τη χορήγηση ακόμη και πλήρων απαλλαγών σε ορισμένες εταιρίες με την προϋπόθεση ότι οι τελευταίες έρχονται σε συμφωνία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος για βελτίωση των περιβαλλοντικών τους επιδόσεων. Ωστόσο, στις τρέχουσες περιπτώσεις, δεν υπήρξε καμία τέτοια συμφωνία και συνεπώς δεν μπορεί να αιτιολογηθεί πλήρης φορολογική απαλλαγή βάσει του σημείου 51.1.α) του περιβαλλοντικού πλαισίου. Παρ' όλα αυτά, οι πληροφορίες που δόθηκαν στην Επιτροπή για τις αγορές αλουμίνιας επιβεβαιώνουν ότι είναι σκόπιμη η έγκριση ενός μεγάλου μέρους της ενίσχυσης και, όπως συνάγεται από τα παραπάνω, αυτή μπορεί να αιτιολογηθεί βάσει του σημείου 51.1.β) του κοινοτικού πλαισίου από τα γενικά θετικά αποτελέσματα στο περιβάλλον μέσω της θέσπισης φόρων. Ωστόσο, η έγκριση αυτή προϋποθέτει την καταβολή από τους δικαιούχους ποσών υψηλότερων από τους ελάχιστους κοινοτικούς συντελεστές ή ενός σημαντικού μέρους του εθνικού φόρου, πράγμα το οποίο θεωρείται αναγκαίο για την παροχή στις εταιρίες κινήτρων για να βελτιώσουν την προστασία του περιβάλλοντος. Δεν υπάρχει λόγος να στηριχθούμε σε άλλες διατάξεις άλλων ανακοινώσεων της Επιτροπής όσον αφορά το τμήμα της ενίσχυσης που δεν μπορεί να θεωρηθεί συμβιβάσιμο με βάση το κοινοτικό πλαίσιο για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις.

- (53) Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν άλλοι λόγοι για να θεωρηθούν οι ενισχύσεις συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά, ως συμβιβάσιμο μπορεί να χαρακτηριστεί μόνο το μέρος της ενίσχυσης που είναι σύμφωνο με τους κανόνες του κοινοτικού πλαισίου για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις που προσδιορίζονται στην αιτιολογική σκέψη 50.

6. ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- (54) Βάσει του άρθρου 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, σε περίπτωση αρνητικής απόφασης για υπόθεση παράνομων ενισχύσεων, η Επιτροπή αποφασίζει για την εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για ανάκτηση της ενίσχυσης από το δικαιούχο.
- (55) Στις αιτιολογικές σκέψεις 95-100 της απόφασης 2006/323/EK διευκρινίζεται γιατί οι αρχές της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ασφάλειας δικαίου, ή οποιαδήποτε άλλη γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου, αποκλείουν την ανάκτηση από τους δικαιούχους της παράνομης και ασυμβίβαστης ενίσχυσης που χορηγήθηκε μέχρι τις 2 Φεβρουαρίου 2002. Ωστόσο, στις αιτιολογικές σκέψεις 101 και 102 της απόφασης διευκρινίζεται γιατί οι αρχές αυτές δεν αποκλείουν την ανάκτηση της παράνομης και ασυμβίβαστης ενίσχυσης που χορηγήθηκε από τις 3 Φεβρουαρίου 2002 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2003. Η επιχειρηματολογία που αναπτύσσεται στις τελευταίες αυτές αιτιολογικές σκέψεις έχει εξ ίσου εφαρμογή και για τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2004.
- (56) Επιπροσθέτως, η σύνταξη και έκδοση της οδηγίας 2003/96/EK δεν μπορεί να έχει δημιουργήσει συνθήκες δικαιολογημένης εμπιστοσύνης στους δικαιούχους, ούτε μπορεί η ανάκτηση να αποκλειστεί βάσει της αρχής της ασφάλειας δικαίου. Η αιτιολογική σκέψη 32 του προοιμίου της οδηγίας αναφέρεται στην υποχρέωση που θεσπίζεται στο άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης για τα κράτη μέλη να κοινοποιούν τις κρατικές ενισχύσεις και ορίζει ρητά ότι η οδηγία «δεν προδικάζει το αποτέλεσμα οιασδήποτε μελλοντικής διαδικασίας για κρατικές ενισχύσεις η οποία είναι δυνατόν να κινηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης». Η αναφορά σε οιαδήποτε μελλοντική κρατική ενίσχυση στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη δεν μπορεί να ερμηνευτεί ως έγκριση ενισχύσεων που υπάγονται σε διαδικασία που είχε ήδη ξεκινήσει όταν εκδόθηκε η οδηγία. Πράγματι, η ίδια διατύπωση υπήρχε ήδη και στην αιτιολογική σκέψη 5 του προοιμίου της απόφασης 2001/224/EK, που παρέτεινε την εφαρμογή των παρεκκλίσεων μέχρι το τέλος του 2006. Η αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πρόταση της Επιτροπής για την εν λόγω απόφαση⁽²²⁾ αναφέρει: «Η Επιτροπή προτείνει (...) να παραταθούν για διετή περίοδο οι (...) παρεκκλίσεις για τις οποίες απαιτείται εις βάθος εξέταση, ιδίως υπό το πρίσμα των κανόνων σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις (...) Η παρούσα απόφαση δεν καταργεί κατ' ουδέν τρόπο την υποχρέωση των κρατών μελών να γνωστοποιούν περιπτώσεις πιθανών κρατικών ενισχύσεων στην Επιτροπή, δυνάμει του άρθρου 88 της συνθήκης. Οι γνωστοποιήσεις αυτές εξετάζονται σύμφωνα με το άρθρο 87 της συνθήκης». Επιπλέον, το καλοκαίρι του 2000 η Επιτροπή είχε ήδη ζητήσει από τα κράτη μέλη να κοινοποιούν τα σχετικά μέτρα.

⁽²¹⁾ Βλ. π.χ. απόφαση της Επιτροπής της 30ής Ιουνίου 2004 στην υπόθεση C42/2003 (ΕΕ L 165 της 25.6.2005, σ. 21), απόφαση της 13ης Φεβρουαρίου 2002 στην υπόθεση N449/01 (ΕΕ C 137 της 8.6.2002, σ. 24), απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2002 στην υπόθεση N74/A/2002 (ΕΕ C 104 της 30.4.2003, σ. 9) και απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2001 στις υποθέσεις NN3A/2001 και NN4A/2001 (ΕΕ C 104 της 30.4.2003, σ. 10). Οι υποθέσεις αυτές είναι απόλυτα σχετικές, καθώς και αυτές αφορούν απαλλαγές από ενεργειακούς φόρους. Αφετέρου, μια ένδειξη για το τι η Επιτροπή μπορεί να θεωρήσει ως πολύ χαμηλό επίπεδο περιλαμβάνεται στην απόφαση της Επιτροπής για τη μερική επιστροφή του φόρου επί υγρών αποβλήτων στη Δανία, απόφαση της 3ης Απριλίου 2002 στην υπόθεση NN30/A-C/2001 (ΕΕ C 292 της 27.11.2002, σ. 6).

⁽²²⁾ COM(2000) 678.

- (57) Η αιτιολογική σκέψη 22 του προοιμίου της οδηγίας 2003/96/EK αναφέρει ότι: «τα ενεργειακά προϊόντα υπάγονται ουσιαστικά σε κοινοτικό πλαίσιο όταν χρησιμοποιούνται ως καύσιμα θέρμανσης ή ως καύσιμα κινήτρων. Ως εκ τούτου, αποτελεί ίδιον της φύσης και της λογικής του φορολογικού συστήματος να αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του πλαισίου οι διπλές χρήσεις και οι όχι ως καύσιμα χρήσεις των ενεργειακών προϊόντων καθώς και οι ορυκτολογικές κατεργασίες. [...]» Η εν λόγω αιτιολογική σκέψη, αν και δεν κάνει αναφορά στα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης, δεν μπορεί να ερμηνευτεί ότι περιορίζει την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως ορίζεται στο άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης. Η Επιτροπή εξήγησε την έννοια των γενικών μέτρων σε έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της, στο οποίο αναφέρεται ότι: «Στο θέμα αυτό, πρέπει να αναλύεται η κατάσταση σε κάθε επιμέρους κράτος μέλος ώστε να προσδιορίζεται το γενικό σύστημα ειδικών φόρων κατανάλωσης που εφαρμόζεται σε εθνικό επίπεδο.»⁽²³⁾ Το έγγραφο αυτό εξετάστηκε στη συνεδρίαση της ομάδας εργασίας του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 2002. Το έγγραφο εργασίας εξηγεί περαιτέρω υπό ποιους όρους ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικών μέτρων μπορούν να θεωρηθούν συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά. Τα πρακτικά της συνεδρίασης του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, στο οποίο εγκρίθηκε η οδηγία 2003/96/EK, αναφέρουν ρητά τις εξηγήσεις που δόθηκαν κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης της ομάδας εργασίας του Συμβουλίου, στις 14 Νοεμβρίου 2002.
- (58) Αν και η «διπλή χρήση ενέργειας» δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2003/96/EK, το άρθρο 18 της οδηγίας εξουσιοδοτεί τα κράτη μέλη να εξακολουθήσουν να εφαρμόζουν τις απαλλαγές που αναφέρονται στο παράρτημα II. Το παράρτημα αυτό περιλαμβάνει τις τρεις απαλλαγές στις οποίες αναφέρεται η παρούσα απόφαση, για την περίοδο που προβλέπεται στην τελευταία παράταξη που δόθηκε το 2001, δηλαδή μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2006. Ωστόσο, η εξουσιοδότηση αυτή δεν συνιστά εξουσιοδότηση με βάση τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων που είναι αρμόδια να εφαρμόζει η Επιτροπή. Αντίθετα, καταδεικνύει ακριβώς τη δυνητική σημασία της αιτιολογικής σκέψης 32. Το επιχείρημα που προβάλλεται από τα κράτη μέλη και τους δικαιούχους ότι η εξουσιοδότηση από το Συμβούλιο υπερισχύει των διαδικασιών για τις κρατικές ενισχύσεις είναι εσφαλμένο.
- (59) Όταν εκδόθηκε η οδηγία 2003/96/EK, η Επιτροπή και το Συμβούλιο εξέδωσαν κοινή δήλωση σύμφωνα με την οποία «η Επιτροπή θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να εξασφαλίσει ότι τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις απαλλαγές και τις φορολογικές μειώσεις που θεσπίζει η οδηγία θα θεωρηθούν σύμφωνα προς τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων». Φυσικά, η Επιτροπή πρέπει να ενεργεί στα πλαίσια των ισχυόντων κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, σε αυτή μάλιστα την περίπτωση βάσει του κοινοτικού πλαισίου για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις. Εν πάση περιπτώσει, η δήλωση αυτή δεν ισχύει για τις απαλλαγές στις οποίες αναφέρεται η παρούσα απόφαση, αφού αυτές δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.
- (60) Η οδηγία 2003/96/EK, το έγγραφο εργασίας της Επιτροπής και η κοινή δήλωση Συμβουλίου και Επιτροπής που αναφέρονται παραπάνω ουδέποτε επιβεβαίωσαν ότι δεν υφίστανται ασυμβίβαστες κρατικές ενισχύσεις. Θα πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 και κάθε ενδιαφερόμενο μέρος μπορούσε να είχε ζητήσει από την Επιτροπή να εκδώσει μια τελική απόφαση. Η κίνηση διαδικασίας βάσει του άρθρου 88 παράγραφος 2 αποτέλεσε ενέργεια ουσιαστικής αμφοβιήτησης της όποις περαιτέρω ύπαρξης δικαιολογημένης εμπιστοσύνης (αν υπήρχε) ως προς την μη ύπαρξη ασυμβίβαστων ενισχύσεων.
- (61) Η απόφαση 2001/224/EK και προηγούμενες αποφάσεις του Συμβουλίου για τις απαλλαγές δεν ήταν αποφάσεις για κρατικές ενισχύσεις. Πράγματι, η Επιτροπή από μακρού εξέφραζε αμφιβολίες ως προς το συμβιβάσιμο των απαλλαγών με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.
- (62) Όσον αφορά τη διάρκεια της έρευνας στην παρούσα υπόθεση, η Επιτροπή έκρινε αναγκαίο να αναμείνει την έκδοση της οδηγίας 2003/96/EK και να επεκτείνει τη διαδικασία με την απόφαση 2006/323/EK, προκειμένου να ζητήσει τις απόψεις των κρατών μελών σχετικά με την κατάσταση σε κάθε κράτος μέλος μετά τη μεταφορά της οδηγίας 2003/96/EK που επέτρεπε διάφορες πιθανές εξελίξεις. Εν πάση περιπτώσει, ένας «σώφρων επιχειρηματίας» θα πρέπει να γνωρίζει ότι από τη στιγμή που θα ξεκινήσει έρευνα για παράνομη ενίσχυση, εάν η έρευνα διαπιστώσει ότι η εν λόγω ενίσχυση είναι ασυμβίβαστη με τη συνθήκη, είναι σχεδόν αναπόφευκτο η Επιτροπή να απαιτήσει τελικά την ανάκτηση της ενίσχυσης. Τα κράτη μέλη και οι δικαιούχοι θα μπορούσαν να είχαν πιέσει την Επιτροπή να περατώσει συντομότερα τη διαδικασία, εάν επιθυμούσαν να εξετάσουν εναλλακτικές επενδύσεις ή εναλλακτικά μέτρα συμμόρφωσης με το κοινοτικό πλαίσιο για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις.
- (63) Για τους λόγους αυτούς, οι δικαιούχοι δεν μπορούν να επικαλούνται θέμα εφαρμογής της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης που αποκλείει την ανάκτηση της ασυμβίβαστης κρατικής ενίσχυσης μετά την 31η Δεκεμβρίου 2003, ούτε η ανάκτηση αποκλείεται με βάση την αρχή της ασφάλειας δικαίου.

7. ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΣΥΜΒΙΒΑΣΙΜΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- (64) Στην απόφασή του για την υπόθεση C-355/95P, *Textilwerke Deggendorf GmbH (TWD)* κατά Επιτροπής, το Δικαστήριο δήλωσε ότι «όταν η Επιτροπή εξετάζει αν μια κρατική ενίσχυση συμβιβάζεται με την κοινή αγορά, πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλα τα στοιχεία που ασκούν επιρροή μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται, εφόσον συντρέχει περίπτωση, η κατάσταση που ήδη εκτιμήθηκε με προηγούμενη απόφαση, καθώς και οι υποχρεώσεις που η προηγούμενη αυτή απόφαση ενδεχομένως επέβαλε σε ένα κράτος μέλος». Σύμφωνα με το Δικαστήριο, το συμβιβάσιμο μιας νέας ενίσχυσης μπορεί να εξαρτάται από την ύπαρξη προηγούμενης παράνομης ενίσχυσης που δεν έχει επιστραφεί, αφού το σωρευτικό αποτέλεσμα των ενισχύσεων μπορεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στην κοινή αγορά σε σημαντικό βαθμό. Συνεπώς η Επιτροπή, όταν εξετάζει το συμβιβάσιμο μιας κρατικής ενίσχυσης με την κοινή αγορά, έχει την δυνατότητα να λαμβάνει υπόψη της τόσο το σωρευτικό αποτέλεσμα αυτής της ενίσχυσης με μια παλαιότερη, όσο και το γεγονός ότι η παλαιότερη ενίσχυση δεν έχει επιστραφεί⁽²⁴⁾.
- (65) Συνεπώς, κατ' εφαρμογή της εν λόγω νομολογίας, όταν η Επιτροπή αξιολογεί μια νέα ενίσχυση, λαμβάνει υπόψη της το γεγονός ότι οι δικαιούχοι μπορεί να μην έχουν συμμορφωθεί με προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής με τις οποίες διατάσσεται η επιστροφή προηγούμενης παράνομης και ασυμβίβαστης ενίσχυσης. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή

⁽²³⁾ Βλ. υποσημείωση 17 ανωτέρω.

⁽²⁴⁾ Συλλογή 1997, σ. I-2549, παράγραφοι 25-27.

εξετάζει τα αποτελέσματα που έχει για τους δικαιούχους ο συνδυασμός της νέας ενίσχυσης με την παλαιά ασυμβίβαστη ενίσχυση που δεν έχει ακόμη επιστραφεί.

- (66) Η Γαλλία, η Ιρλανδία και η Ιταλία δεν έχουν ακόμη ανακτήσει την ενίσχυση που η Επιτροπή έκρινε ασυμβίβαστη με την απόφαση 2006/323/ΕΚ⁽²⁵⁾. Τα προς ανάκτηση ποσά, βάσει υπολογισμών των κρατών μελών και χωρίς τους τόκους, ανέρχονται σε 786 668 ευρώ, 8 095 881,43 ευρώ και 6 612 489,02 ευρώ αντίστοιχα. Ακόμη, η απόφαση αυτή χαρακτηρίζε ως ασυμβίβαστη και ενίσχυση που χορηγήθηκε για μια πρόσθετη περίοδο, η οποία θα πρέπει επίσης να ανακτηθεί. Η σώρευση των ενισχύσεων αυτών με άλλη συμβιβάσιμη ενίσχυση θα συνέχιζε να νοθεύει τον ανταγωνισμό σε βαθμό αντίθετο προς το κοινό συμφέρον ενώ δεν βρέθηκαν επιχειρήματα που να δικαιολογούν αυτή τη νόθευση. Συνεπώς, θα πρέπει να ανασταλεί η οποιαδήποτε καταβολή συμβιβάσιμης ενίσχυσης που περιγράφεται στο σημείο 50 παραπάνω μέχρις ότου ανακτηθεί από τους δικαιούχους το σύνολο των ασυμβίβαστων ενισχύσεων.

8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (67) Συμπεραίνεται ότι οι απαλλαγές από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης επί βαρέων πετρελαίων χρησιμοποιούμενων στην παραγωγή αλουμίνιας, οι οποίες χορηγήθηκαν από τη Γαλλία, Ιρλανδία και Ιταλία από την 1η Ιανουαρίου 2004, συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης. Η ενίσχυση είναι εν μέρει ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά καθώς οι δικαιούχοι δεν κατέβαλαν σημαντικό μέρος του φόρου. Το τμήμα της απαλλαγής που υπερβαίνει το 20 % του φόρου που θα έπρεπε διαφορετικά να καταβληθεί ή τα 15 ευρώ ανά 1 000 kg, λαμβανομένου υπόψη του χαμηλότερου ποσού, μπορεί να κριθεί ότι συμβιβάζεται με την κοινή αγορά υπό την προϋπόθεση ότι χορηγείται για μέγιστο χρονικό διάστημα 10 ετών, μετά το οποίο πρέπει να επανεξεταστεί το συμβιβάσιμο της ενίσχυσης. Η εναπομένουσα ενίσχυση θα πρέπει να χαρακτηριστεί ως ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.
- (68) Η Γαλλία, Ιταλία και Ιρλανδία θα πρέπει να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την ανάκτηση της ασυμβίβαστης ενίσχυσης που χορηγήθηκε μετά την 1η Ιανουαρίου 2004 από τους δικαιούχους.
- (69) Η Γαλλία, Ιρλανδία και Ιταλία θα πρέπει να αναστείλουν την εφαρμογή των απαλλαγών μέχρις ότου ανακτήσουν από τους αντίστοιχους δικαιούχους την ενίσχυση που κρίθηκε ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά βάσει της απόφασης 2006/323/ΕΚ και της παρούσας απόφασης.
- (70) Οι γαλλικές, ιρλανδικές και ιταλικές αρχές θα πρέπει να διαβιβάσουν αμέσως αντίγραφο της παρούσας απόφασης στους δικαιούχους των μέτρων,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι απαλλαγές από το φόρο ειδικής κατανάλωσης που χορηγήθηκαν από τη Γαλλία, την Ιρλανδία και την Ιταλία για το βαρύ πετρέλαιο

⁽²⁵⁾ Κατά της αποφάσεως έχει ασκηθεί προσφυγή στο Δικαστήριο, σύμφωνα όμως με το άρθρο 242 της συνθήκης ΕΚ, η προσφυγή δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

που χρησιμοποιήθηκε στην παραγωγή αλουμίνιας από την 1η Ιανουαρίου 2004 συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.

Άρθρο 2

Οι ενισχύσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 συμβιβάζονται με την κοινή αγορά εφόσον οι δικαιούχοι καταβάλουν τουλάχιστον το 20 % του ειδικού φόρου που θα καταβαλλόταν κανονικά ή το ελάχιστο επίπεδο φόρου που προσδιορίζεται από την οδηγία 2003/96 (15 ευρώ ανά 1 000 kg), λαμβανομένου υπόψη του χαμηλότερου ποσού, υπό την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση έχει μέγιστη διάρκεια 10 ετών.

Άρθρο 3

Οι ενισχύσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά εφόσον οι δικαιούχοι δεν καταβάλουν τουλάχιστον το 20 % του ειδικού φόρου που θα καταβαλλόταν κανονικά ή το ελάχιστο κοινοτικό επίπεδο (15 ευρώ ανά 1 000 kg), λαμβανομένου υπόψη του χαμηλότερου ποσού.

Άρθρο 4

1. Η Γαλλία, η Ιρλανδία και η Ιταλία λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να ανακτήσουν από τους δικαιούχους τις ενισχύσεις που αναφέρονται στο άρθρο 3 και χορηγήθηκαν παρανόμως στους δικαιούχους.
2. Η ανάκτηση θα πραγματοποιηθεί χωρίς καθυστέρηση και σύμφωνα με τις διαδικασίες των εθνικών νομοθετικών ρυθμίσεων υπό την προϋπόθεση ότι αυτές επιτρέπουν την άμεση και αποτελεσματική εκτέλεση της απόφασης.
3. Επί των ποσών των ενισχύσεων που πρέπει να ανακτηθούν οφείλονται τόκοι από την ημερομηνία που τέθηκαν στη διάθεση των δικαιούχων μέχρι την ημερομηνία ανάκτησής τους. Οι τόκοι υπολογίζονται με τη μέθοδο του ανατοκισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής⁽²⁶⁾.

4. Η Γαλλία, η Ιρλανδία και η Ιταλία θα ακυρώσουν κάθε καταβολή εκκρεμούσας ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 3 από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης.

5. Η Γαλλία, η Ιρλανδία και η Ιταλία θα διασφαλίσουν την εκτέλεση της παρούσας απόφασης εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησής της.

Άρθρο 5

Η Γαλλία, η Ιρλανδία και η Ιταλία θα αναστείλουν την καταβολή των ενισχύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 2 σε δικαιούχους που δεν έχουν ακόμη επιστρέψει τις ενισχύσεις που κρίθηκαν ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά με την απόφαση 2006/323/ΕΚ και των ενισχύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 3 της παρούσας απόφασης εφόσον καταβλήθηκαν παρανόμως στους δικαιούχους, προσαυξημένες με τους τόκους.

⁽²⁶⁾ ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1.

Άρθρο 6

1. Η Γαλλία, η Ιρλανδία και η Ιταλία τηρούν ενήμερη την Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο των εθνικών τους διαδικασιών στο θέμα της εφαρμογής της παρούσας απόφασης μέχρι την ολοκλήρωση των εν λόγω διαδικασιών.

2. Εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, η Γαλλία, η Ιρλανδία και η Ιταλία ενημερώνουν την Επιτροπή για το συνολικό ποσό που πρέπει να ανακτηθεί από τους δικαιούχους, χρησιμοποιώντας τον πίνακα του παραρτήματος όπου αναγράφουν χωριστά το κεφάλαιο και τους τόκους, υποβάλλουν δε λεπτομερή περιγραφή των μέτρων που έχουν ήδη λάβει και προγραμματίζει για να συμμορφωθούν με την παρούσα απόφαση. Εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος, διαβιβάζουν στην Επιτροπή όλα τα έγγραφα που αποδεικνύουν ότι έχει δοθεί εντολή στους δικαιούχους να επιστρέψουν τις ενισχύσεις.

3. Εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, η Γαλλία, η Ιρλανδία και η Ιταλία υποβάλλουν στην Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία ότι έχουν συμμορφωθεί με το άρθρο 6.

4. Μετά τη λήξη των προθεσμιών που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3, η Γαλλία, η Ιρλανδία και η Ιταλία υποβάλλουν, κατόπιν απλής αιτήσεως της Επιτροπής, έκθεση σχετικά με τα μέτρα που έχουν ήδη λάβει και προγραμματίζει για να συμμορφωθούν με την παρούσα απόφαση. Στην έκθεση θα περιλαμβάνονται επίσης λεπτομερείς πληροφορίες για τα ποσά των ενισχύσεων και των τόκων που έχουν ήδη ανακτηθεί από τους δικαιούχους.

Άρθρο 7

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Γαλλική Δημοκρατία, την Ιρλανδία και την Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 7 Φεβρουαρίου 2007.

Για την Επιτροπή

Neelie KROES

Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πληροφορίες για τα ποσά της ενίσχυσης που έχουν ληφθεί, που πρέπει να ανακτηθούν και που έχουν ήδη ανακτηθεί (*)

Δικαιούχος	Συνολικό ποσό ληφθείσας ενίσχυσης	Συνολικό ποσό προς ανάκτηση (Κεφάλαιο)	Συνολικό ποσό που έχει επιστραφεί	
			Κεφάλαιο	Τόκοι ανάκτησης

(*) Εκατομμύρια εθνικού νομίσματος.